

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 593/2012-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. februára 2013 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti Mgr. I. B., Z., zastúpeného Advokátska kancelária M., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. M. M., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 77/2006, za účasti Okresného súdu Bratislava II, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Mgr. I. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 77/2006 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava II p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 77/2006 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. Mgr. I. B. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Bratislava II p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava II j e p o v i n n ý uhradiť Mgr. I. B. trovy konania v sume 323,50 € (slovom tristodvadsaťtri eur a päťdesiat centov) na účet jeho právneho zástupcu Advokátska kancelária M., s. r. o., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. októbra 2012 doručená sťažnosť Mgr. I. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 77/2006 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti, ako aj z obsahu spisu vyplýva, že pred okresným súdom je vedené konanie v právnej veci „o ochranu dobrej povesti právnickej osoby a o zaplatenie primeraného zadosťučinenia v peniazoch“, v ktorom je sťažovateľ v procesnom postavení odporcu v 2. rade. Sťažovateľ vstúpil do konania na základe uznesenia okresného súdu z 30. decembra 2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť 22. januára 2009 (návrh na pripustenie

vstupu sťažovateľa do konania na strane odporcu predložil okresnému súdu navrhovateľ, pozn.); konanie je vedené pod sp. zn. 9 C 77/2006.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

«Navrhovateľ sa návrhom na začatie konania doručeným Okresnému súdu Bratislava II dňa 27. 03. 2006 domáhal vydania rozsudku, ktorým spoločnosti E. a. s. ako odporcovi a zároveň vydavateľovi denníka... uloží povinnosť na svoje náklady uverejniť ospravedlnenie v navrhnutom znení a zároveň uloží povinnosť zaplatiť primerané zadosťučinenie v peniazoch vo výške 33.193,92 eur a trovy konania. Podaním zo dňa 01. 10. 2008, doručeným súdu dňa 03. 10. 2008. navrhovateľ navrhol, aby do konania na strane odporcu pristúpil ďalší účastník I. B., autor článku „Šéf nemocnice prenajal priestory sám sebe“ a zároveň, aby súd pripustil zmenu návrhu spočívajúcu v tom, že v doterajšom žalobnom návrhu sa za slovo „odporca“ vložia slová „v 1. rade“ a žalobný návrh rozšíril tak, že uverejnenia ospravedlnenia sa domáhal aj voči autorovi článku I. B. ako odporcovi v 2. rade, proti ktorému sa titulom primeraného zadosťučinenia v peniazoch domáhal aj zaplata 3.319,40 eur a náhrady trov konania. Dňa 30. 12. 2008 Okresný súd Bratislava II uznesením pripustil, aby do konania na strane odporcu ako ďalší účastník vstúpil sťažovateľ.

Odo dňa začatia konania, resp. rozhodnutia o pripustení vstupu sťažovateľa ako ďalšieho účastníka na strane odporcu do konania boli nariadené termíny pojednávani Okresným súdom Bratislava II... viackrát neefektívne rušené. Odo dňa posledného Oznámenia konajúceho súdu zo dňa 09. 03. 2012, v ktorom bol sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu upovedomený o zrušení pojednávania určeného na deň 21. 03. 2012, príslušný súd vôbec nekonal...

... Súd síce dňa 27. 06. 2012 rozhodol o zamietnutí návrhu odporcu 2/ na opravu zápisnice o pojednávani na Okresnom súde Bratislava II ešte zo dňa 05. 12. 2011, avšak tento postup konajúceho súdu, resp. úkon, ktorým je rozhodnutie o zamietnutí návrhu na opravu zápisnice o pojednávani, v priebehu obdobia od pojednávania konaného dňa 23. 01. 2012 do dnešného dňa, s poukazom na vyššie citovanú ustálenú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, nemožno považovať za postup, resp. úkon efektívny pre rozhodnutie vo veci samej. Súd týmto uznesením zo dňa 27. 06. 2012 o zamietnutí návrhu sťažovateľa

ako odporcu 2/ na opravu zápisnice o pojednávaní na Okresnom súde Bratislava II dňa 05. 12. 2011 možno formálne koná, ale tieto úkony ešte nevedú k efektívnemu odstráneniu stavu právnej neistoty (napr. nariadenie termínu pojednávania, dokazovanie a pod.).

Konanie trvá viac ako 6 rokov (voči sťažovateľovi ako odporcovi 2/ takmer 4 roky), pričom nie je predpoklad jeho skorého právoplatného ukončenia, keďže súd prvého stupňa k dnešnému dňu vo veci ešte nevytýčil ani najbližší termín pojednávania.»

V sťažnosti sa tiež uvádza, že „dňa 31. 05. 2012 sťažovateľ (zastúpený advokátom) podal sťažnosť na prietahy“, na ktorú reagovala predsedníčka okresného súdu prípisom sp. zn. 9 C 77/2006 zo 4. júla 2012, v ktorom „vyhodnotila sťažnosť ako neopodstatnenú z dôvodu, že nariadený termín pojednávania na deň 21. 03. 2012 bol zrušený z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne... V odpovedi na sťažnosť na prietahy predsedníčka Okresného súdu Bratislava II síce priznala, že došlo k nečinnosti v konaní, avšak v danom prípade sa malo jednať o objektívne dôvody, a preto bola sťažnosť vyhodnotená ako neopodstatnená.“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa I. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod spis. zn.: 9 C/77/2006 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava II prikazuje, aby vo veci vedenej pod spis. zn.: 9 C/77/2006 konal bez zbytočných prietahov.

3. Sťažovateľovi I. B. priznáva finančné zadostučinenie 10.000,- EUR (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Sťažovateľovi I. B. priznáva náhradu trov konania, ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 593/2012-19 z 22. novembra 2012 prijal sťažnosť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 77/2006, na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedníčku okresného súdu, aby prípadne doplnila svoje vyjadrenie k sťažnosti zo 14. novembra 2012 a zároveň oznámila, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. Spr. 2178/2012 doručenom ústavnému súdu 17. decembra 2012 oznámila, že netrvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, a súhlasí s jeho upustením. Ďalej oznámila, že nepovažuje za potrebné doplniť svoje vyjadrenie k sťažnosti sťažovateľa sp. zn. Spr. 3638/2012 z 8. novembra 2012, v ktorom sa stotožnila so stanoviskom zákonného sudcu, a uviedla: „*stotožňujem sa s obsahom sťažnosti sťažovateľa doručenej Ústavnému Slovenskej republiky a vzhľadom na túto skutočnosť sťažnosť považujem za opodstatnenú.*“ Vo vyjadrení k sťažnosti zákonný sudca uviedol prehľad úkonov okresného súdu v napadnutom konaní:

„... 27. 03. 2006 - súdu doručený žalobný návrh

05. 04. 2006 - výzva navrhovateľovi na úhradu súdneho poplatku za návrh

24. 04. 2006 - úhrada súdneho poplatku

11. 05. 2006 - doručovanie návrhu odporcovi na vyjadrenie

05. 06. 2006 - vyjadrenie odporcu k žalobe

22. 06. 2006 - stanovený T na 16. 10. 2006

08. 08. 2006 - stanovisko navrhovateľa k vyjadreniu odporcu

09. 10. 2006 - zrušenie termínu; oznámenie nového termínu pojednávania 13. 12.

2006

13. 12. 2006 - odročené na neurčito, z dôvodu neprítomnosti zákonného sudcu (rodinné dôvody)

20. 12. 2007 - výzva odporcovi na doloženie dokladov

29. 01. 2007 - doloženie dokladov odporcom 18. 04. 2008 - stanovený T na 02. 06.

2008

02. 06. 2008 - *meritórne prejednávanie vecí, odročené na T 03. 09. 2008*
03. 09. 2008 - *meritórne prejednávanie vecí, odročené na T 26. 11. 2008*
03. 10. 2008 - *návrh navrhovateľa na pripustenie ďalšieho účastníka do konania*
26. 11. 2008 - *odročené na neurčito, z dôvodu rozhodovania o procesnom návrhu navrhovateľa*
30. 12. 2008 - *uznesenie čl. 118, ktorým súd pripustil, aby do konania na strane odporcu vstúpil ďalší účastník a zároveň pripustil zmenu návrhu*
22. 01. 2009 - *právoplatnosť uznesenia zo dňa 30. 12. 2008*
24. 02. 2009 - *stanovený T na 30. 03. 2009*
30. 03. 2009 - *meritórne prejednávanie vecí, odročené na T 11. 05. 2009*
11. 05. 2009 - *odročené na T 14. 05. 2009 (neprítomnosť zák. sudcu)*
14. 05. 2009 - *pre neprítomnosť odporcu v 1. rade odročené na T 22. 06. 2009*
22. 06. 2009 - *z dôvodu PN sudcu odročené na neurčito*
01. 04. 2009 - *stanovený T na 19. 05. 2010*
19. 05. 2010 - *z dôvodu PN sudcu odročené na neurčito*
29. 07. 2010 - *stanovený T na 04. 10. 2010*
04. 10. 2010 - *zo zdravotných dôvodov sudcu odročené na T 15. 11. 2010*
15. 11. 2010 - *meritórne prejednávanie vecí, odročené na T 17. 01. 2011*
17. 01. 2010 - *z dôvodu PN sudcu odročené na neurčito* 23. 05. 2011 - *stanovený T na 22. 06. 2011*
22. 06. 2011 - *výsluch svedka, odročené na T 19. 09. 2011*
19. 09. 2011 - *meritórne prejednávanie vecí, odročené na T 02. 11. 2011*
02. 11. 2011 - *meritórne prejednávanie vecí, odročené za účelom predvolania svedkov na T 05. 12. 2011*
05. 12. 2011 - *výsluch svedkov, odročené na T 23. 01. 2012*
23. 01. 2011 - *výsluch svedkov, odročené na T 21. 03. 2012*
06. 03. 2012 - *zrušenie termínu pojednávania z dôvodu PN sudcu*
18. 04. 2012 - *opatrenie predsedu súdu - prikázanie vecí na vybavenie inému sudcovi /v súlade s Rozvrhom práce Okresného súdu Bratislava II na rok 2012, bodu 25 pravidiel určovania zákonného sudcu a v súlade s ust. § 51 ods. 4 písm. a) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a vzhľadom na skutočnosti že práceneschopnosť zákonného sudcu presiahla šesť*

týždňov došlo k prerozdeleniu senátu zákonnej sudkyne, náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov sudcom vybavujúcim príslušnú agendu/

28. 05. 2012 - opatrenie predsedu súdu - vrátenie spisov zákonnej sudkyňi (po ukončení práceneschopnosti a návrate zákonného sudcu končí funkcia zastupujúcich sudcov a prerozdelené veci sa pomocou technických a programových prostriedkov vrátia zákonnému sudcovi - bod 25 pravidiel určovania zákonného sudcu, Rozvrh práce Okresného súdu Bratislava II na rok 2012)

04. 06. 2012 - spis predložený vyššiemu súdnemu úradníkovi - príprava rozhodnutia o návrhu odporcu v II. rade o opravu zápisnice

27. 06. 2012 - uznesenie čl. 416, ktorým súd návrh odporcu v II. rade na opravu zápisnice zamietol

01. 08. 2012 - spis predložený sudcovi.“

Ústavný súd zistil, že prehľad úkonov uvedený vo vyjadrení zákonného sudcu v zásade zodpovedá obsahu spisu, a preto ho považoval za relevantný podklad pre svoje rozhodovanie.

Dňa 17. decembra 2012 vyzval ústavný súd právneho zástupcu sťažovateľa, aby sa vyjadril, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň mu zaslal vyjadrenia predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 3638/2012 z 8. novembra 2012 a sp. zn. Spr. 2178/2012 z 10. decembra 2012 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právny zástupca sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 27. decembra 2012 oznámil, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania, a zároveň si uplatnil náhradu trov konania vo výške 323,50 €, pričom nevyužil možnosť zaujať stanovisko k vyjadreniam okresného súdu.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľa a predsedníčky okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení

neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 77/2006.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný urobiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 a ods. 4 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, keď sa bude konať nové pojednávanie. Dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o právnu zložitosť preskúmvanej veci, ústavný súd vzal do úvahy skutkový stav a platnú právnu úpravu relevantnú na rozhodnutie, ako aj charakter veci. Predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o žalobe, ktorou sa navrhovateľ domáha

ochrany dobrej povesti právnickej osoby a zaplatenia primeraného zadost'učinenia v peniazoch. Takéto právne spory tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov. Ústavný súd preto nepovažuje prerokúvanú vec za právne zložitú. Obsah súdneho spisu sp. zn. 9 C 77/2006 nepotvrďuje ani faktickú zložitost' posudzovanej veci, preto ústavný súd dospel k záveru, že právnou ani skutkovou zložitost'ou veci nemožno ospravedlňovať doterajšiu dĺžku napadnutého konania.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa ako účastníka napadnutého konania, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k priet'ahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnost'ou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnost'ou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Zo súdneho spisu sp. zn. 9 C 77/2006 vyplýva, že sťažovateľ sa stal účastníkom konania na strane odporcu na základe uznesenia okresného súdu z 30. decembra 2008. V období od 30. marca 2009 do 15. novembra 2010 okresný súd síce viackrát nariadil pojednávanie, avšak ani jedno z nich sa neuskutočnilo, t. j. v tomto období (19 a pol mesiaca) bol de facto nečinný, resp. jeho činnosť bola neefektívna. V ďalšom priebehu konania sa opakovane objavili obdobia krátkodobej nečinnosti okresného súdu (napr. obdobie od 15. novembra 2010 do 22. júna 2011, obdobie od 23. januára 2012 do 27. júna 2012).

Zohľadňujúc aj doterajšiu neprimeranú dĺžku napadnutého konania (takmer osem rokov), v ktorom okresný súd dosiaľ meritórne nerozhodol, ústavný súd konštatoval, že v jeho doterajšom priebehu došlo jednak k obdobiu dlhodobej nečinnosti, resp. neefektívnej činnosti okresného súdu, ako aj k viacerým obdobiam jeho krátkodobej nečinnosti,

v dôsledku čoho boli postupom okresného súdu spôsobené zbytočné priet'ahy. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené základného práva s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Obranu okresného súdu spočívajúcu v uvádzaní dôvodov, ktoré mali ako objektívne príčiny spôsobiť tieto priet'ahy, ústavný súd s odkazom na svoju ustálenú judikatúru (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03) neakceptoval. Personálne problémy a vysoká zaťaženosť sudcov nemôžu byť na ťarchu účastníka konania a nemajú povahu okolnosti, ktorá by vylučovala zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci samej.

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 77/2006 konal bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľ žiadal, aby mu bolo priznané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 € ako „... *protihodnota utrpenej ujmy spôsobenej zbytočnými prietahmi...*“. Pri odôvodnení výšky finančného zadosťučinenia poukázal aj na „*okolnosti, ktoré vytvárajú stav právnej neistoty v oblasti majetkových práv sťažovateľa, a to najmä v súvislosti s uplatňovaným zaplatením primeraného zadosťučinenia v peniazoch tak voči sťažovateľovi, ako aj voči odporcovi I/, ktorý v prípade uloženia povinností na zaplatenie primeraného zadosťučinenia navrhovateľovi je oprávnený tento nárok následne ako regresný nárok uplatňovať voči sťažovateľovi. V súvislosti s vedením súdneho konania vznikajú sťažovateľovi aj značné náklady, najmä ohľadom trov konania, ktoré stále narastajú. Stav právnej neistoty tak sťažovateľ pociťuje intenzívnejšie aj s ohľadom na prípadné majetkové dopady, resp. záväzky, ktoré mu v prípade neúspechu v súdnom konaní hrozia. V neposlednom rade je potrebné poukázať aj na tú skutočnosť, že predmetom konania je ochrana dobrej povesti právnickej osoby spolu so zaplatením primeraného zadosťučinenia v peniazoch uplatňované voči sťažovateľovi, a to v súvislosti s údajným uvádzaním nepravdivých, pravdu skresľujúcich a z kontextu vytrhnutých informácií tým, že sťažovateľ má byť zodpovedný za tento zásah do dobrej povesti navrhovateľa.*“.

Pri určení sumy primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil zásadou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je v prvom rade reparácia nemajetkovej ujmy sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 84/02).

Vychádzajúc z doterajšej dĺžky napadnutého konania, období, v ktorých došlo k neodôvodnenej nečinnosti, resp. neefektívnej činnosti okresného súdu, ako aj skutočnosti,

že sťažovateľ sa stal účastníkom napadnutého konania až na základe uznesenia okresného súdu z 30. decembra 2008, ústavný súd dospel k názoru, že priznanie finančného zadost'učinenia v sume 3 000 € bude primerané konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci (bod 3 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle citovaného znenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním Advokátskou kanceláriou M., s. r. o. Ústavný súd pri rozhodovaní o úhrade trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2011, ktorá bola 763 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2012. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za každý úkon sumu 127,16 €, čo predstavuje spolu s režijným paušálom dvakrát po 7,63 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) sumu 269,58 €. Po zvýšení tejto sumy o 20 % DPH tak celková odmena za poskytnuté právne služby predstavuje sumu 323,50 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. februára 2013